

раздѣли на разлижъ-тѣ отъ 7830 и 2830. Като произведемъ показаны-ты действія, щемъ найдемъ, че $56:8=7$; $4-2=2$, слѣд. $(4-2) \times 3=2 \times 3=6$; $1283-1190=93$, слѣд. $(1283-1190) \times 8=93 \times 8=744$; $7963-7803=160$, слѣд. $(7963-7803):8=160:8=20$; $56:8+(4-2) \times 3+(1283-1190) \times 8+(7963-7803):8=7+6+744+20=777$. Като умножимъ това число на 14, щемъ получимъ произведеніе 10878, а зато $777 \times 14-878=10878-878=10000$. И най-сѣтвѣ, като вайдемъ, че $7830-2830=5000$, и раздѣлимъ 10000 на 5000, щемъ видимъ, какво всичко-то дадено израженіе е $=2$.

ЗА СРАВНЕНИЕ ЧИСЛА-ТА И ИЗМѢНИЕ ПРОИЗВЕДЕНИЕ-ТО И ЧЯСТНО-ТО.

За сравненіе числа-та.

58. Нѣ сравнявахмы числа-та помежду имъ (28), та изводихмы изъ това сравненіе, съ что едно число е по-голѣмо или по-малко отъ друго. Сравняваніе числа може да бѫде още и друго-яче, а именно, кога-то е потрѣбно да ся опрѣдѣли, колко иже едно число е по-голѣмо или по-малко отъ друго. Нека ни сж дадены числа: 18 и 3. Понеже 3 ся заключива въ 18, 6 пѫти, то 18 е по-голѣмо отъ 3, 6 пѫти, или 3 е по-малко отъ 18, 6 пѫти. И така, за да найдемъ, колко иже по-голѣмо-то число е по-голѣмо отъ по-малко-то, или по-малко-то е по-малко отъ по-голѣмо-то, трѣбва само по-голѣмо-то да ся раздѣли на по-малко-то, и чистно-то число ще бѫде искано-то.

Това чистно, като что показва колко пѫти по-малко-то число ся съдръжи въ по-голѣмо-то или колко пѫти голѣмо-то съдръжи въ себе по-малко-то, наричя ся *зnamenatelъ на съдръжаніe-то*.

Отъ това е явно, какво *по-голѣмо-то* число (47) всякога е равно на *по-малко-то*, умножено на *зnamenatеля*, а *по-малко-то* е равно на *по-голѣмо-то*, раздѣлено на *зnamenatеля*.

Понеже дѣлитель-ть и чистно-то сж производителѣ на дѣлнико-то, то е явно, че дѣлнико-то число ще ся найде,